

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15Csp/128/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207238
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8319207238.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci žalobkyne Q. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. V. K. XXX, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava o zaplatenie 410,53 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 410,53 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznáva žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného uhradiť mu titulom bezdôvodného obohatenia sumu 410,53 eur a uhradiť mu trovy konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné, pod sp. zn. 15Csp/147/2018 o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, bola žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešná. Súdu vo veci rozhodol rozsudkom Okresného súdu Humenné, pod sp. zn. 15Csp/147/2018, zo dňa 23.11.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 9Co/29/2019, zo dňa 25.4.2019. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

„21. V prejednávanej veci súd považuje za neprijateľné podmienky uvedené v zmluve pod bodom 8 v odsekoch 8.1. a 8.4., pričom bod 8 má názov dohoda o poskytnutí služby uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka

25. Pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné si uvedomiť, že žalovaný žalobcovi strhol z úveru sumu 215,75 Eur ako poplatok za to, že ak by snáď niekedy v budúcnosti žiadala o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok (stanovenej doby práceneschopnosti alebo skončenie pracovného pomeru) povolí jej odklad, ale maximálne troch splátok a to všetko za uvedený poplatok. Zmluvné dojednanie nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ho aktivovať, ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí poplatok vo výške 215,75 Eur, čo je 14,38 % z úveru. Nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto súd považoval za dôvodne tejto žalobe vyhovieť. Súd na záver pripomína, že existujú už viaceré právoplatné súdne rozhodnutia, ktorým bola vyslovená neprijateľná zmluvná podmienka totožná s predmetom tejto žaloby, ale z inej úverovej zmluvy uzavretej s iným klientom (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 20Co 111/2014 zo dňa 26.5.2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k.

11C/6/2014-62 zo dňa 11.4.2014 alebo rozsudok tohto súdu 25C/4/2014-111 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/220/2014-138 zo dňa 24.11.2014).

26. Súd považoval za dôvodný aj návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia z predmetného úveru. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a medzi nimi pod písm. f) je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru a pod písm. k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

29. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k), kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru a preto pri písm. f) citovaného ustanovenia iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co/286/14 zo dňa 27.5.2014).

30. V zmluve o pôžičke bola úroková sadzba v danom prípade dohodnutá vo výške 70,01 % ročne. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/312/2015 zo dňa 24.05.2016.

31. Ak by žalovaný seriózne pristupoval k údaju o RPMN, nemohol uviesť hodnotu RPMN nižšiu ako bola úroková sadzba, keďže RPMN zohľadňuje všetky náklady na úver, ktorých úrok je len jednou časťou a logicky teda RPMN musí byť vyššie ako je úroková sadzba.

33. Súd považoval neuvedenie výšky splátok istiny, úrokov a poplatkov za neprijateľnú podmienku, ako to má na mysli ustanovenie §53 ods.5 Občianskeho zákonníka. Navyše súdpoukazujena ustanovenie §11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2, okrem iných aj písm. k), a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, tak sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.“

Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa:

„Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.“

Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

V danom prípade treba zdôrazniť, že žalovaný nielenže v zmluve o revolvingovom úvere používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu vo výške 410,53 eura, čím sa jedná o viacnásobné porušenie práva.

Keďže žalovaná ako spotrebiteľka si úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy. Primerané finančné zadostučinenie požaduje vo výške 410,53 eura a to z dôvodu, že žalovaný sa na jej úrok obohatil práve o túto sumu.

2. Žalobkyňa predložila spolu so žalobou rozsudok Okresného súdu Humenné č. 15Csp 147/2018 zo dňa 23.11.2018, ktorým súd rozhodol o vydaní bezdôvodného obohatenia pre žalobkyňu vo výške 410,53 eur s prísl. a o neprijateľných zmluvných podmienkach, rozsudok Krajského súdu v Prešove č. 9Co 29/2019 zo dňa 25.4.2019.

3. Vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 29.9.2019 žalovaná uviedla, že z podanej žaloby nevyplýva preukázanie podmienok uvedených v ustanovenia § 3, ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Žalobca ani neoznačil, ani nekonkretizoval, porušenie ktorého práva alebo povinnosti mu zakladá nárok uplatnený žalobou. Ak by chcel zákonodarca priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie za akékoľvek úspešné uplatnenie akéhokoľvek práva, potom by to zakotvil priamo a neviazal by ho na to, či sa spotrebiteľ úspešne domáhal jeho ochrany na súde. Účelom uvedeného ustanovenia bolo priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva (najmä v reklamačnom konaní), primerané zadosťučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní. Zadosťučinenie je chápané ako forma náhrady ujmy v nemajetkovej oblasti. Právny poriadok pozná takúto formou náhrady či odškodnenia v rôznych prípadoch a situáciách. Pre porovnanie je možné poukázať na to, že žalobcom požadovaná suma napríklad dosahuje sumu bolestného v prípade niektorých stredne ťažkých úrazov či poškodení zdravia. Z pohľadu žalovaného je žalobná požiadavka zjavne neprimeraná, čo je možné usudzovať aj bez toho, aby bolo potrebné či účelné vymenúvať prípady poškodenia zdravia zodpovedajúcich sumu cca 410 eur. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

4. Podľa § 3, ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

5. Podľa § 4, ods. 2, písm. b) hore citovaného zákona predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.

6. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že z rozsudku Okresného súdu Humenné č. 10Csp 16/2016 zo dňa 12.12.2017 vyplýva, že žalobca sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia a vyslovenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. Súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 410,53 eur s prísl. a k vysloveniu neprijateľnosti zmluvných podmienok.

7. Žalovaný sa bránil tým, že z podanej žaloby nevyplýva preukázanie podmienok uvedených v ustanovenia § 3, ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Žalobca ani neoznačil, ani nekonkretizoval, porušenie ktorého práva alebo povinnosti mu zakladá nárok uplatnený žalobou. Ak by chcel zákonodarca priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie za akékoľvek úspešné uplatnenie akéhokoľvek práva, potom by to zakotvil priamo a neviazal by ho na to, či sa spotrebiteľ úspešne domáhal jeho ochrany na súde. Účelom uvedeného ustanovenia bolo priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva (najmä v reklamačnom konaní), primerané zadosťučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní. Zadosťučinenie je chápané ako forma náhrady ujmy v nemajetkovej oblasti. Právny poriadok pozná takúto formou náhrady či odškodnenia v rôznych prípadoch a situáciách. Pre porovnanie je možné poukázať na to, že žalobcom požadovaná suma napríklad dosahuje sumu bolestného v prípade niektorých stredne ťažkých úrazov či poškodení zdravia. Z pohľadu žalovaného je žalobná požiadavka zjavne neprimeraná, čo je možné usudzovať aj bez toho, aby bolo potrebné či účelné vymenúvať prípady poškodenia zdravia zodpovedajúcich sumu cca 410 eur. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

K tomuto súd uvádza, že pod uplatnením práva sa rozumie podanie žaloby, ale takým konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa. V pôvodnom konaní sa domáhal žalobca vydania bezdôvodného obohatenia a bol v konaní úspešný, pričom v predchádzajúcich rozsudkoch bolo vyslovené, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu je bez úrokov a bez poplatkov. Súd je toho názoru, že boli splnené podmienky vyplývajúce z hore citovaných ustanovení zákona.

8. Súd priznal výšku primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle nároku žalobkyne Súd je toho názoru, že žalobkyni vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže si žalovaný uplatňoval aj nároky, na ktoré nemal nárok. Žalobkyňa si na ochranu svojich práv musela nájsť právneho zástupcu, uplatňovať si svoje nároky prostredníctvom súdu, čo vyvoláva u žalobkyne psychický tlak. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd je toho názoru, že odradzujúce môže pôsobiť na veriteľa suma, o ktorú sa chcel na úrok spotrebiteľa obohatiť. Preto súd žaloby vyhovel.

9. Podľa § 255, ods. 1) Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa § 262, ods. 1,2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, preto priznal žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.